

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

**КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЛІТЕРАТУРИ
ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ**

(повна назва кафедри)

Код РПНД 72077

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА
(В Т.Ч. УКРАЇНСЬКА ДІАЛЕКТОЛОГІЯ,
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ)**

**MODERN UKRAINIAN LITERARY LANGUAGE
(INCLUDING UKRAINIAN DIALECTOLOGY,
HISTORY OF THE UKRAINIAN LANGUAGE)**

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)

тип дисципліни _____ обов'язкова

мова викладання _____ українська

Миколаїв – 2025

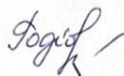
Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова в т.ч. Українська діалектологія, Історія української мови» скерована на підготовку фахівців галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))».

« 6 » травня 2025 р. 23 с.

Розробник: *Каленюк Світлана Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання*

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова в т.ч. Українська діалектологія, Історія української мови» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант

Інна РОДІОНОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова (в т.ч. Українська діалектологія, Історія української мови)» розглянуто на засіданні кафедри української мови, літератури та методики навчання

Протокол № 5 від « 6 » травня 2025 р.

В. о. завідувача кафедри

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова (в т.ч. Українська діалектологія, Історія української мови)» розглянуто Навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол № 5 від « 13 » травня 2025 р.

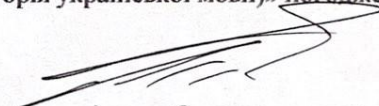
Голова

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова (в т.ч. Українська діалектологія, Історія української мови)» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова (в т.ч. Українська діалектологія, Історія української мови)» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 5 від « 21 » травня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025
© Каленюк С. О., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	6
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	6
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	6
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	7
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	15
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	15
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	19
<i>9. Засоби навчання</i>	21
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	21

ВСТУП

Анотація

У процесі вивчення дисципліни «Сучасна українська літературна мова (в т. ч. Українська діалектологія, Історія української мови)» відбувається практичне оволодіння українською літературною мовою, засноване на вивченні її системи й підсистем – лексико-семантичної, фразеологічної, орфографічної, фонетичної і граматичної, а також закономірностей, які визначають використання тих або інших виражальних засобів відповідно до сучасних норм; ознайомлення з українськими говорами та їхніми особливостями, на основі яких сформована сучасна українська літературна мова. Засвоюються знання, що складають зміст сучасної української літературної мови як науки, усвідомлюється система лінгвістичних понять, нормативність української літературної мови, що сприяє ґрунтовному оволодінню орфоепічними, орфографічними, лексичними, граматичними й стилістичними нормами сучасної української літературної мови.

Ключові слова: *сучасна українська літературна мова, мовлення, норми мови, нормативність, мовна система, лінгвістичні поняття.*

Summary

In the process of studying the discipline «Modern Ukrainian literary language (including Ukrainian dialectology, History of the Ukrainian language)» practical mastery of the Ukrainian literary language, based on the study of its system and subsystems - lexical-semantic, phraseological, orthographic, phonetic and grammatical, as well as regularities that determine the use of certain means of expression in accordance to modern norms takes place; acquaintance with Ukrainian dialects and their features, on the basis of which the modern Ukrainian literary language is formed. The knowledge that makes up the content of modern Ukrainian literary language as a science is acquired, the system of linguistic concepts, normativeness of Ukrainian literary language is realized, which promotes thorough mastering of orthoepic, orthographic, lexical, grammatical and stylistic norms of modern Ukrainian literary language.

Key words: *modern Ukrainian literary language, speech, language norms, normativeness, language system, linguistic concepts.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни денна форма навчання		Характеристика навчальної дисципліни заочна форма навчання	
		Кількість кредитів – 10	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	<i>Обов'язкова</i>	
Модулів – 2	Рік підготовки:			Рік підготовки:	
Змістових модулів – 7	3-й	3-й		3-й	3-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))».	Семестр		Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		5-й	6-й	5-й	6-й
Загальна кількість годин – 300		Лекцій		Лекцій	
		20 год.	20 год.	4 год.	4 год.
		Практичні, семінарські		Практичні, семінарські	
		40 год.	40 год.	8 год.	8 год.
	Лабораторні		Лабораторні		
	0 год.	0 год.	0 год.	0 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4/4; самостійної роботи студента – 6/6	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота		Самостійна робота	
		90 год.	90 год.	138 год.	138 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю:		Вид контролю:	
		Залік	Залік	Залік	залік
	Форма контролю: комбінована		Форма контролю: комбінована		

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова» полягає у формуванні низки компетентностей:

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ПК 8. Здатність застосовувати досягнення сучасної методичної і філологічної наук, освітніх концепцій у процесі навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в закладі середньої освіти.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни: зважаючи на те, що метою курсу є свідоме практичне оволодіння українською літературною мовою, заснованому на вивченні її системи й підсистем, то й пов'язаний він із відповідними дисциплінами, а саме: «Вступ до мовознавства», «Українська діалектологія», «Академічна доброчесність», що є міждисциплінарним тощо

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування й розвиток у студентів таких програмних результатів навчання:

РН1. Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН4. Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

РН7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 1. Знає сучасні філологічні засади навчання української мови та літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Синтаксис. Загальні питання

Змістовий модуль 1. Речення як основна одиниця синтаксису

Тема 1. Загальне поняття про синтаксис

1. Синтаксис. Загальні питання.
2. Зв'язок синтаксису з іншими лінгвістичними розділами та дисциплінами.
3. Типи синтаксичних одиниць.
4. Синтаксичні зв'язки і відношення (предикативні, підрядні, сурядні).

Література [1], стор. 8–64; [4], стор. 4–78; [12], стор. 4–18.

Тема 2. Словосполучення як некомунікативна синтаксична одиниця.

1. Словосполучення та його відношення до слова і речення.
2. Типи словосполучень за будовою (за кількісним принципом).
3. Типи синтаксичного зв'язку слів у словосполученнях.
4. Типи підрядних словосполучень за морфологічною ознакою стрижневого (основного) слова.
5. Засоби зв'язку слів у словосполученнях.
6. Сміслові відношення між словами у словосполученні.

Література [4], стор. 37–59; [8]; [12], стор. 19–27.

Тема 3. Речення як основна одиниця синтаксису.

1. Речення та судження.
2. Основні ознаки речення:
 - предикативність,
 - модальність і часова співвіднесеність,
 - семантико-інформативна й інтонаційна завершеність та ін.
3. Основні аспекти вивчення речення: семантичний, формально-граматичний, комунікативний.
4. Типи речень за комунікативним призначенням.

Література [1], стор. 3–126; [4], стор. 44–68; [12], стор. 27–36.

Тема 4. Просте двоскладне речення.

1. Вираження предикативності у двоскладному реченні.
2. Особливості семантичної структури двоскладного речення.
3. Головні члени та їх роль у синтаксичній та семантичній організації двоскладного речення. Поняття про другорядні члени речення.
4. Традиційне вчення про члени речення. Класифікація членів речення на основі синтаксичних зв'язків.
5. Головні члени речення, їх роль у структурі простого речення. Координація підмета і присудка
6. Другорядні члени речення, їх роль у структурі простого речення.
7. Нові підходи до класифікації членів речення.

Література [4], стор. 16–84; [12], стор. 38–94.

Змістовий модуль 2. Головні члени речення

Тема 1. Підмет як головний член двоскладного речення.

1. Типи підмета та способи його вираження:

а) прості підмети;

б) складені підмети.

Література [3], стор. 11–28; [4], стор. 95–164; [7]; [12].

Тема 2. Присудок як головний член двоскладного речення.

1. Типи присудків за морфологічним способом вираження та будовою.
2. Дієслівний присудок. Простий дієслівний присудок, способи його вираження. Ускладнені форми простого присудка.
3. Дієслівний складений присудок, способи його вираження. Характер допоміжного дієслова. Синонімічність різних форм присудка.
4. Координація простого і складеного присудків з підметом. Іменний складений присудок.
5. Питання про іменний присудок з нульовою зв'язкою. Зв'язка як складова частина іменного складеного присудка, типи зв'язок.
6. Способи вираження іменної частини складеного присудка. Складний іменний присудок.
7. Складні присудки змішаного типу.
8. Синоніміка різних форм іменного присудка.

Література [4], стор. 9–130; [12].

Змістовий модуль 3. Другорядні члени речення

Тема 1. Другорядні члени речення. Додаток. Означення

1. Загальне поняття про непоширені та поширені речення.

2. З історії питання про другорядні члени речення. Принципи їх класифікації.

3. Додаток як синтаксичне вираження об'єкта: прямий / непрямий; придієслівні / приіменні та додатки при словах категорії стану; вивчення додатка у загальноосвітній школі.

4. Означення як синтаксичне вираження ознаки: узгоджене / неузгоджене; прикладка як різновид означення; її правопис; вивчення означення у загальноосвітній школі.

Література [3], стор. 6–15; [4], стор. 6–54; [12].

Тема 2. Структурно-інтонаційна організація тексту

1. Обставина як синтаксичне вираження дії, процесу, стану, ознаки.

2. Групи обставин за значенням.

3. Вивчення обставин у загальноосвітній школі.

4. *Література* [4], стор. 3–78; [5]; [12].

Модуль 2. Синтаксис. Загальні питання

Змістовий модуль 1. Односкладні речення. Повні та неповні речення

Тема 1. Односкладне речення.

1. Односкладні речення і судження. Характер головного члена в них.

2. Поширені і непоширені, повні і неповні односкладні речення.

3. Односкладні речення – синонімічні паралелі двоскладних.

4. Класифікація односкладних речень: означено-особові речення, неозначено-особові речення, узагальнено-особові речення, безособові речення, інфінітивні речення, номінативні речення, генетивні речення.

Література [1], стор. 8–64; [4], стор. 4–78; [12], стор. 7–11.

Тема 2. Повні та неповні речення

1. Структурно-семантичні різновиди неповних речень.
2. Еліптичні речення. Приєднувальні конструкції як специфічні різновиди повних та неповних речень.
3. Структурно-семантичні типи нечленованих речень.
4. Розрізнення нечленованих і неповних речень.

Література [4], стор. 37–59; [8]; [12], стор. 12–28.

Тема 3. Поняття про просте ускладнене речення.

1. Основні різновиди ускладнених речень.
2. Речення з однорідними членами. Поняття про ряд однорідних членів речення. Характеристика ряду однорідних членів.
3. Узагальнюючі слова при них. Питання про речення з однорідними присудками.
4. Однорідні та неоднорідні означення.

Література [1], стор. 3–126; [4], стор. 44–68; [12], стор. 43–54.

Тема 4. Речення з однорідними членами.

1. Поняття про ряд однорідних членів речення.
2. Характеристика ряду однорідних членів.
3. Узагальнюючі слова при них.
4. Питання про речення з однорідними присудками.
5. Однорідні та неоднорідні означення.

Література [4], стор. 16–84; [5], [12], стор. 55–76.

Змістовий модуль 2. Відокремлені члени речення

Тема 1. Речення з відокремленими другорядними членами.

1. Поняття про відокремлення.
2. Основні умови відокремлення другорядних членів. Напівпредикативні відношення при відокремлених другорядних членах.
3. Відокремлення означень, узгоджених і неузгоджених.
4. Синонімія відокремлених означень і підрядних означальних речень.
5. Пунктуація при відокремлених означеннях.

Література [4], стор. 11–28; [5],[12], стор. 95–164.

Тема 2. Відокремлення прикладок. Засоби вираження непоширених і поширених відокремлених прикладок.

1. Синонімія відокремлених прикладок і підрядних речень. Пунктуація при відокремлених прикладках.

2. Відокремлення обставин. Засоби вираження непоширених і поширених відокремлених обставин.
3. Синонімія відокремлених обставин і підрядних обставинних речень.
4. Пунктуація при відокремлених обставинах.
5. Відокремлені додатки.

Література [4], стор. 60–68; [12].

Змістовий модуль 3. Вставні та вставлені конструкції у структурі поширеного речення

Тема 1. Вставні конструкції у структурі поширеного речення.

1. Функціонально-семантичні різновиди вставних конструкцій.
2. Уточнюючі слова та звороти в складі простого речення та їх синтаксична роль.
3. Пунктуація в реченнях з уточнюючим членами.
4. Вставлені конструкції у структурі поширеного речення. Функціонально-семантичні різновиди вставлених конструкцій

Література [4], стор. 70–81; [5], [12], стор. 6–54.

Тема 2. Звертання

1. Загальна характеристика.
2. Значення та способи вираження звертання, його місце в реченні. Інтонація при звертанні.
3. Порядок слів у простому реченні. Прямий та непрямий порядок слів.

Література [4], стор. 89–120; [5]; [12].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Лек	пр	лаб	с.р.		Лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1. Синтаксис. Загальні питання.										
Змістовий модуль 1. Речення як основна одиниця синтаксису										
Тема 1. Синтаксис. Загальні питання. Загальне поняття про синтаксис. Типи синтаксичних одиниць.	9	2	4	–	5	12	2	–	–	10
Тема 2. Словосполучення як некомунікативна синтаксична одиниця.	16	2	4	–	10	17	–	2	–	15
Тема 3. Речення як основна одиниця синтаксису. Речення та судження. Основні ознаки речення. Типи речень за комунікативним призначенням.	16	2	4	–	10	15	–	–	–	15
Тема 4. Просте двоскладне речення. Поняття про двоскладне речення. Вираження предикативності у двоскладному реченні. Особливості семантичної структури двоскладного речення.	17	2	8	–	7	16	–	2	–	14
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	60	8	20	0	32	60	2	4	0	54
Усього годин	60	8	20	0	32	60	2	4	0	54
Змістовий модуль 2. Головні члени речення										
Тема 1. Підмет як головний член двоскладного речення. Типи підмета та способи його вираження.	21	2	4	–	15	23	–	–	–	23
Тема 2. Присудок як головний член двоскладного речення. Типи присудків за морфологічним способом вираження та будовою.	24	4	6	–	14	22	–	–	–	22
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	45	6	10	0	29	45	–	–	–	45
Усього годин	45	6	10	0	29	45	0	0	0	45
Змістовий модуль 3. Другорядні члени речення										
Тема 1. Другорядні члени речення. Додаток. Означення.	24	4	6	–	14	20	2	2	–	16

Тема 2. Другорядні члени речення. Обставина.	21	2	4	–	15	25	–	2	–	23
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	45	6	10	–	29	45	2	4	–	39
<i>Усього годин</i>	45	6	10	0	29	45	2	4	0	39
<i>Разом за семестр</i>	150	20	40	0	90	150	4	8	0	138

Модуль 2. Синтаксис. Загальні питання.										
Змістовий модуль 4. Односкладні та неповні речення										
Тема 1. Односкладне речення. Характер головного члена в них. Класифікація односкладних речень.	16	2	4	–	10	10	2	–	–	8
Тема 2. Повні та неповні речення. Приєднувальні конструкції.	16	2	4	–	10	18	–	–	–	18
Тема 3. Поняття про просте ускладнене речення. Основні різновиди ускладнених речень.	15	2	6	–	7	12	–	2	–	10
Тема 4. Речення з однорідними членами.	13	2	4	–	7	20	–	–	–	20
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	60	8	18	–	34	60	2	2	–	56
<i>Усього годин</i>	60	8	18	0	34	60	2	2	0	56
Змістовий модуль 5. Відокремлені члени речення										
Тема 1. Речення з відокремленими другорядними членами.	27	4	6	–	17	20	–	2	–	18
Тема 2. Відокремлення прикладок. Засоби вираження непоширених і поширених відокремлених прикладок.	18	2	6	–	10	25	–	2	–	23
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	45	6	12	–	17	45	–	4	0	41
<i>Усього годин</i>	45	6	12	0	17	45	0	4	0	41
Змістовий модуль 6. Вставні та вставлені конструкції у структурі поширеного речення										
Тема 1. Вставні та вставлені конструкції у структурі поширеного речення. Пунктуація в реченнях з уточнюючим членами.	20	4	6	–	10	25	2	–	–	23
Тема 2. Звертання. Порядок слів у простому реченні.	25	2	4	–	19	20	–	2	–	18

<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	45	6	10	–	23	45	–	–	–	41
<i>Усього годин</i>	45	6	10	0	23	45	2	2	0	41
<i>Разом за семестр</i>	150	20	40	0	90	150	4	8	0	138
<i>Разом за курсом</i>	300	40	80	0	180	300	8	16		276

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Синтаксис. Загальні питання. Загальне поняття про синтаксис. Типи синтаксичних одиниць.	4	
2	Словосполучення як некомунікативна синтаксична одиниця.	4	2
3	Речення як основна одиниця синтаксису.	4	
4	Просте двоскладне речення.	8	2
5	Підмет як головний член двоскладного речення. Типи підмета та способи його вираження.	4	
6	Присудок як головний член двоскладного речення.	6	
8	Другорядні члени речення. Додаток. Означення.	6	2
	Другорядні члени речення. Обставина.	4	2
9	Односкладне речення. Характер головного члена в них. Класифікація односкладних речень.	4	
10	Повні та неповні речення	4	
11	Поняття про просте ускладнене речення.	6	2
	Речення з однорідними членами.	4	
12	Речення з відокремленими другорядними членами.	6	2
13	Відокремлення прикладок.	6	2
14	Вставні конструкції у структурі поширеного речення. Вставлені конструкції у структурі поширеного речення.	6	
16	Звертання. Загальна характеристика. Порядок слів у простому реченні.	4	2
	Разом	80	16

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – *2 год. / 1 заняття*;
- виконання проєктних завдань – *3–5 год. / 1 проєкт*;
- підготовка до тестового контролю – *3–4 год. / 1 тест*;
- підготовка до підсумкового контролю – *15 год. / 1 захід*
- підготовка до колоквиуму – *10 год. / 1 захід*

Завдання для самостійної роботи 5 семестр

№ з/п	Вид роботи	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	50	18
2	Виконання проєктних завдань*	10	40
3	Підготовка до тестового контролю	10	40
4	Підготовка до підсумкового контролю	10	20

5	Підготовка до колоквіуму з письмовою роботою	10	20
	<i>Разом</i>	90	138

6 семестр

№ з/п	Вид роботи	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	50	18
2	Виконання проєктних завдань*	10	40
3	Підготовка до тестового контролю	10	40
4	Підготовка до підсумкового контролю	10	20
5	Підготовка до колоквіуму з письмовою роботою	10	20
	<i>Разом</i>	90	138

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- 1) на лекційних заняттях:
 - лекція;
 - пояснення;
 - дискусія;
 - диспут;
 - ілюстрування;
 - демонстрація;
- 2) на практичних заняттях:
 - практична робота;
 - фронтальне опитування;
 - частково-пошуковий метод;
 - спостереження.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (лише для студентів денної форми навчання);
- тестові роботи;
- проєктні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;
- колоквіум.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, тест, проєкт, колоквіум) (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання

завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також підготовки дослідницьких матеріалів до колоквиуму.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали).</i>

Тестові роботи	Критерії оцінювання
5	Студент надав 10 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 100 %.
4,5	Студент надав 9 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 90 %.
4	Студент надав 8 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 80 %.
3,5	Студент надав 7 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 70 %.
3	Студент надав 6 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 60 %.
2,5	Студент надав 5 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 50 %.
2	Студент надав 4 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 40 %.
1,5	Студент надав 3 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 30 %.
1	Студент надав 2 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 20 %.
0,5	Студент надав 1 правильну відповідь на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 10 %.
0	Студент не надав жодної правильної відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 0 %.

	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (3 роботи по 5 балів).</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
5	Студент правильно виконує завдання в установленій термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
4	Студент правильно виконує завдання в установленій термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
3	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
2	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (6 робіт по 5 балів).</i>

Контрольна Робота	Критерії оцінювання
ДФН 15–13	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно визначає наявність помилок у текстах.
ЗФН 39–30	Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.
ДФН 12–10	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно визначає наявність помилок у текстах.
ЗФН 29–20	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 9–7	Робота виконана з огріхами в складанні тексту на задану тематику, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо визначення помилок у тексті виконано неправильно.
ЗФН 19–10	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.

ДФН 6–4	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в складанні текстів на задану тематику (III рівень складності). Завдання щодо визначення порушень норм літературної мови в тексті виконано неправильно або не виконано взагалі.
ЗФН 9–6	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 3–1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня.
ЗФН 5–1	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Робота не виконувалася.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (для ДФН) / 39 балів (для ЗФН)</i>

Колоквіум із письмовою роботою (дослідженням)	Критерії оцінювання
10	Студент ретельно проводить аналітичний огляд літератури, самостійно організовує експеримент, правильно здійснює обробку його результатів, робить логічні та аргументовані висновки, вказує на перспективи їхнього застосування рішення в подальшій практичній діяльності, а також правильно із мовного й технічного поглядів оформлює думки у вигляді письмової роботи.
9–7	Студент ретельно проводить аналітичний огляд літератури, самостійно організовує експеримент, правильно здійснює обробку його результатів, робить логічні висновки, проте без додаткової аргументації та вказівки на перспективи подальших досліджень, а також правильно із мовного погляду оформлює думки у вигляді письмової роботи. Допускається незначна кількість технічних огріхів.
6–4	Студент поверхнево чи з певними неточностями проводить аналітичний огляд літератури, виявляє труднощі під час організації експерименту, проте правильно здійснює обробку його результатів, робить висновки, проте без додаткової аргументації та вказівки на перспективи подальших досліджень, а також правильно із мовного погляду оформлює думки у вигляді письмової роботи. Допускається незначна кількість технічних огріхів.
3–2	Студент поверхнево чи з певними неточностями проводить аналітичний огляд літератури, виявляє труднощі та допускається грубих помилок під час організації експерименту, помилково оброблює його результати, робить висновки без додаткової аргументації та вказівки на перспективи подальших досліджень. Допускається незначна кількість мовних і технічних огріхів під час оформлення тексту письмової роботи.
1	Студент проводить аналітичний огляд літератури, експеримент та здійснює обробку його результатів із подальшим оформленням у вигляді письмової роботи з допомоги викладача
0	Студент не підготував дослідження або надав на перевірку викладачеві роботу не власного авторства.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів</i>

5 семестр

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	20x2 бали = 40 балів	3x2 бали = 6 балів
Самостійна (проектна) робота	3x5 балів = 15 балів	6x5 балів = 30 балів
Колоквіум із письмовою роботою	1x15 балів = 15 балів	1x10 балів = 10 балів
Тестування	3x5 балів = 15 балів	3x5 балів = 15 балів
Контрольна (письмова) робота	1x15 балів = 15 балів	1x39 балів = 39 балів
Всього	100	100

6 семестр

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
6 семестр		
Практичні заняття	20x2 бали = 40 балів	4x2 бали = 8 балів
Самостійна робота	3x5 балів = 15 балів	3x5 балів = 15 балів
Тести	3x5 балів = 15 балів	3x5 балів = 15 балів
Колоквіум із письмовою роботою (дослідженням)	1x15 балів = 15 балів	1x15 балів = 15 балів
Контрольна (письмова) робота	1x15 балів = 15 балів	1x47 балів = 47 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

5 семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4		
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	2
	T3	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4		
	T4	Відповідь на практичному занятті (2*4)	8	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	10	Самостійна робота	10
	ПМК	Тест	10	Тест	10
ЗМ 2	T1	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4		
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*3)	6		
		Самостійна робота	5	Самостійна робота	7
	ПМК	Тест	10	Тест	10
ЗМ 3	T1	Відповідь на практичному занятті (2*3)	6	Відповідь на практичному занятті	2

	T2	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	10	Самостійна робота	5
Контрольна робота			15		50
Підсумковий контроль		Залік			
Сума			100		100

6 семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4		
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4		
	T3	Відповідь на практичному занятті (2*3)	6	Відповідь на практичному занятті	2
	T4	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4		
		Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 2	T1	Відповідь на практичному занятті (2*3)	6	Відповідь на практичному занятті	2
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*3)	6	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 3	T1	Відповідь на практичному занятті (2*3)	6		
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
		Колоквіум із письмовою роботою	10	Колоквіум із письмовою роботою	15
	ПМК	Тест	10	Тест	7
Контрольна робота			15		45
Підсумковий контроль		Залік			
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім графічні засоби, а саме друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць, опорних схем, рисунків; мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи, сеанси гіпнозу, рекламні та політичні відеоролики тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу, а також різноманітні лінгвістичні фактажі для проведення експериментів (текстові та відеоматеріали).

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації Основна література

1. Бабій І. М. Синтаксис сучасної української мови: самостійна та індивідуальна робота. Словосполучення. Просте речення. Просте ускладнене речення: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2014. 190 с.
2. Воляннюк І. О. Граматика сучасної української літературної мови. Синтаксис: навч.-метод. посіб. Кременець: ВЦ КОГШ ім. Т. Шевченка, 2014. 187 с.
3. Євтушина Т. О. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис словосполучення і простого ускладненого речення : навч. посіб. для студ. пед. вишів III – IV рівнів акредитації. Одеса : Бакаєв Вадим Вікторович, 2019. 188 с.
4. Загнітко А. П. Теоретична граматики сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис. Донецьк: БАО, 2011. 991 с.
5. Каленюк С. О. Матеріали до моніторингу якості знань із курсу «Сучасна українська літературна мова (Синтаксис)». Миколаїв, 2020. 152 с.
6. Кучерява О. А. Сучасна українська мова (синтаксис складного речення): навч.-мет. посіб. Одеса: ПНПУ імені К.Д.Ушинського, 2022. 104 с.
7. Межов О. Г. Синтаксис словосполучення та простого речення: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 191 с.
8. Межов О. Г. Синтаксис української мови: навч. посіб. Луцьк: Надтир'я, 2021. 268 с.
9. Павлюк Т. П. Синтаксис української літературної мови: для студ. філол. спец.: навч.-метод. посіб. Сімферополь: Аріал, 2013. 141 с.
10. Пономарьова Л. В. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис: в 2 ч. Частина I : навч.посіб. Маріуполь : ПДТУ, 2015. 146 с.
11. Рускуліс Л. В., Баденкова В. М., Корнієнко І. А. Корпус типових навчальних програм: метод. посіб. / за заг. ред. Рускуліс Л.В. Миколаїв: Іліон, 2021. 273 с.
12. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови: підруч. для студ. вищ. навч. закл. 2-е вид., допов. К.: ВЦ «Академія», 2010. 408 с. (Альма-матер).

Допоміжна

13. Анікеєнко Ю. А. Функціонально-семантичні параметри експлікаторів розділових відношень зі значенням черговості та сумніву, непевності. *Наукові праці : науково-методичний журнал*. Вип. 260. Т. 272. Філологія. Мовознавство. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. С. 11–16.
14. Білошицька А. Односкладні речення. Українська мова, 8 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 1–2. С. 44–47.
15. Бріцин В. М. Модальність і предикативність: лінії розмежування і протиставлення. *Мовознавство: Науково-теоретичний журнал*. 2015. № 2. С. 77–85.

16. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Семантико-синтаксична структура речення. К. : Вища школа, 1983. 283 с.
17. Вінтонів М. Керування як різновид прислівного синтаксичного зв'язку. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 2. С. 3–7.
18. Гнаткович Т. Використання тестових технологій під час вивчення синтаксису простого і складного речення. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 6. С. 15–21.
19. Голуб Н. Синтаксис простого і складного речення: тренувальні вправи. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 2. С. 15–19.
20. Горголюк Н. Г. Об'єктивна і суб'єктивна модальність: співвідношення понять і термінів. *Наукові праці : науковий журнал*. Вип. 287. Т. 299. Серія «Філологія. Мовознавство». Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. С. 26–32.
21. Загнітко А. Синтаксична синоніміка і синтаксична деривація. Донецьк : Дон НУ. 2003.
22. Зубко Т. В. Семантична типологія предикатів сприйняття в сучасній українській літературній мові. *Наукові праці : науково-методичний журнал*. Вип. 260. Т. 272. Філологія. Мовознавство. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. С. 55–60.
23. Караман О. Підготовка студентів до викладання синтаксису в профільній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 5. С. 24–28.
24. Коваль Л. Семантико-синтаксична основа головного компонента односкладних речень в українській мові : монографія. Вінниця : ТОВ «НІлан-ЛТД», 2015. 316 с.
25. Лесінська О. М., Микитюк І. М. Структурно-семантичні особливості іменникового словосполучення. Science, innovations and education: problems and prospects: proceedings of the 10 th International scientific and practical conference, 4-6 May, 2022. CPN Publishing Group, Tokyo, Japan, 2022. P. 481–483.
26. Островська Л. С. Вираження темпоральної семантики атрибутивними конструкціями. *Наукові праці : науково-методичний журнал*. Вип. 260. Т. 272. Філологія. Мовознавство. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. С. 81–86.
27. Островська Л. С. Залежність формально-граматичної організації простого речення від інтонаційних характеристик. *Наукові праці : науковий журнал*. Вип. 303. Т. 315. Серія «Філологія. Мовознавство». Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. С. 24–29.
28. Островська Л. С. Інфінітив у системі атрибутивних відношень. *Наукові праці : науковий журнал*. Вип. 282. Т. 294. Серія «Філологія. Мовознавство». Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. С. 63–67.
29. Степаненко М. І. Лексична і граматична реалізація предикатів кількості в українській мові: монографія. Полтава : Дивосвіт, 2018. 318 с.
30. Степаненко М. І. Синтаксична і семантична валентність відносних прикметників у сучасній українській мові: монографія. Полтава : Астроя, 2017. 236 с.
31. Степаненко М. І., Українець Л. Ф., Ніколашина Т. І. Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць: колективна монографія. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2018. 390 с.
32. Шрамко Р. Г., Степаненко М. І. Ізофункційні парадигми в системі предикатів стану в українській мові: монографія. Полтава : Астроя, 2017. 284 с.
33. Яворська С. Перевірка навчальних досягнень із синтаксису простого речення як засіб розвитку критичного мислення учнів. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 12. С. 42–46.
34. Ясак Т. Мультимедійні дидактичні засоби навчання синтаксису української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 7–8. С. 23–28.

14. Інформаційні ресурси

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис: підруч. для студентів філологічних факультетів вищ. навч. закладів. К. : Либідь, 1993. 368 с. Кількість: 44. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000842>
2. Плющ М. Я., Леута О. І., Гальона Н. П. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ: навч. посіб. для студентів філологічних спеціальностей вищ. навч. закладів. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Вища школа, 2003. 287 с. Кількість: 45. <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/31249>

3. Слинсько І. І. та ін. Синтаксис сучасної української мови. Проблемні питання: навч. посіб. для студентів філол. факультетів пед. ін-тів / І. І. Слинсько, Н. В. Гуйванюк, М. Ф. Кобилянська. К. : Вища школа, 1994. 670 с. Кількість: 351. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000023329>
4. Сучасна українська літературна мова: підруч. для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / За ред. М. Я. Плющ, 6-те вид., стер. К. : Вища школа, 2006. 430 с. Кількість: 13. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0009522>
5. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови: підруч. для студентів філологічних спеціальностей вищ. навч. закладів освіти. К. : Академія, 2004. 408 с. Кількість: 60. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000747>